

Avsnitt 4.7: Variantförteckning 1740 - 1749

Det präglades inte några 1-ören av silver med årtalen 1738 eller 1739. Hans Malmberg blir ny myntmästare 1738 med MMI HM. Från 1740 introduceras en ny typ av blad på kvistarna, vilket skiljer sig påtagligt från föregående i grupp F med flikiga blad. De nya bladen är avlånga, ofta skålade och ger på vissa blad intrycket av att vara vridna (Grupp G). Dessa blad finns sedan även på Adolf Fredriks mynt.

Storleken på kronan som kröner monogrammet varierar men är generellt mindre än i grupp F. Korset pryds av tre punkter, som på vissa varianter kan vara mycket små. Utsmyckningen av kronringen varierar, men utgörs vanligen av tre ovaler eller romber och fyra kolon. I ett udda fall (1747 2-2a) pryds kronringen av fem ovaler/punkter, den mittersta störst och storleken minskar i fallande ordning mot kanten. Monogrammens kanter är svagt markerade. Jämfört med föregående grupp är antalet bär på kvistarna lågt. Bärems skaft är korta.

På frånsidan kan noteras att MMI (HM) är mindre och mer sammanhållet än tidigare. Sveakronorna, som är högre placerade än generellt under 1730-talet, är små, utsvängda och kronringen pryds av tre romber eller ovaler och två kolon. Siffran 7 ändrar utseende och får ett längre horisontellt streck än på 30-talets 1-ören. De allra flesta varianter som går att bedöma har punkt efter årtal. Den tycks dock saknas på två varianter (1747 2-3a2 och 1749 3-4).

1730- talets 7:a

1740-talets 7:a

1740

40 undersökta mynt, 2 åtsidor, 2 frånsidor och 2 varianter

1740 är första året med MMI HM. Åtsidan 2-3a slås även 1742 (2-3b)

1-1a (17 ex.). Ett exemplar har en klump på 7:ans skaft. Ett annat mycket slitet exemplar är kontrasignerat med en örn på frånsidan.

2-3a (23 ex.). Åtsidan är densamma som 1742 2-3b. Foto: Magnus Wijk, Myntauktioner i Sverige AB.

1742

44 undersökta mynt, 8 åtsidor, 7 frånsidor och 10 varianter

Åtsidan 2-3b präglades även 1740 och två åtsidor (3-2b och 3-3d) präglades även 1743. Det finns två olika frånsidor där 2:an antas ha punsats på en 0:a. Det finns också en märklig frånsida som anges som 42/43 där i så fall 3:an punsats nedanför 2:an. En del av den extra punsningen ser ut att vara just inpunsad med en skarp puns, medan en andra del ser ut att vara en ordinär klump. Frånsidan finns kopplad till två olika åtsidor (3-2a och 3-3b). Avslag av 3-3c i koppar finns bevarad på Myntkabinettet, Smålands Museum i Växjö.

2-3a (3 ex.). Frånsidan **a1** (2 ex.) bedöms något osäkert vara samma som 3-3c1. **a2** (1 ex.) med 2 på 0 är samma som 2-3b. a1 och a2 kan också lätt skiljas åt genom att jämföra platsen för punkten efter valör-I. Hos a1 ä punkten mer eller mindre rakt under vänstra kanten på nedre sveakronans kronring, hos a2 är punkten klart till vänster. Bild på frånsida a1 saknas, nedan visas 3-3c1, som bedöms vara samma.

a1

a2

2-3b (3 ex.). Åtsidan är densamma som 1740 2-3a. Bären är markerade som svarta punkter på förstoringarna. Frånsidan är sannolikt samma som 2-3a2, alltså 2 på 0.

3-2a (8 ex.). Det övre bäret ser ut att utgå från det översta bladet på vänster sida. Det nedersta bäret på höger sida är mycket nära kvisten. Frånsidan är densamma som 3-3b, med s.k. 42/43 (se ingress till 1742).

3-2b (1 ex.). Det första bäret nedifrån räknat på vänster sida tangerar monogrammets nedre del. Denna åtsida präglas även 1743 (3-2a). Foto: Klas Johnsson, Mitqalcoins.

3-3a (9 ex.). Bären på förstoringarna omges med vita ringar. På fränsidan är 2 punsad på 0, men det är inte samma fränsida som ses på 2-3a2 och 2-3b.

3-3b (5 ex.). Frånsidan är densamma som 3-2a med s.k. 42/43 (se ingressen till 1742). Bild saknas, åtsidan är en enkel skiss och frånsidan är 3-2a.

3-3c (13 ex.). Frånsidan **c1** (10 ex.) är sannolikt samma som 2-3a1. Hos **c2** (3 ex.) är punkten efter 2 närmare 2 och högre upp och, vidare, punkten efter valör-I något mer till vänster i förhållande till nedre sveakronan.

c1

c2

3-3d (0, 1 ex i tillägg). Åtsidan är samma som 1743 3-3a, som visas nedan. Frånsidan utgörs av en skiss.

1743

52 undersökta mynt, 4 åtsidor, 6 frånsidor, 6 varianter

Två åtsidor (3-2a och 3-3a) präglades också 1742 (3-2b och 3-3d).

2-1 (21 ex.). Frånsidorna **a1** (17 ex.) och **a2** (4 ex.) är snarlika men skiljer sig åt. Tydligast är nog att studera prickarna över Ö:s förhållande till nedre sveakronan. Hos a1 är den vänstra prickerna nästan mitt under högra kanten av kronringen medan den hos a2 är mer till höger.

3-2a (3 ex.). Åtsidan är samma som 3-2b 1742. Fotot är hämtat från Uppsala Universitets myntkabinett, databas Alvin.

3-3a (12 ex.). Första bäret, från kvistkryset räknat, på vänster sida kan vara svårt att se på slitna mynt. Det första bäret på höger sida är vid kvistkryset. **a1** (10 ex.) och **a2** (2 ex.) är lika, men a2 har 3 punsad på 2.

3-3b (16 ex.). Foto: Magnus Wijk, Myntauktioner i Sverige AB.

1747 kommer på nästa sida.

1747

43 undersökta mynt, 2 åtsidor, 4 frånsidor och 5 varianter

2-2a (19 ex.). Utsmyckningen av kronringen är udda för tidsperioden med fem ovaler/romber. Den mittre är störst och de längst ut minst. **a1** (15 ex.) och **a2** (4 ex.) är snarlika, dock har bland annat a1 ett något smalare 47 än a2. Vidare har a1 punkten efter M under och till vänster på Ö, medan punkten är mer rakt under Ö på a2. Prickarna över Ö är också olika placerade i förhållande till nedre sveakronan. De 10 exemplar som har varit tillgängliga för efterkontroll har samtliga haft en prick (klump) nära vänstra sveakronans högra kronrand. a1 är samma som 2-3a3. Foto åtsida och a2: Klas Johnsson, Mitqalcoins .

2-3a (24 ex.). Utskottet på F är ovanligt långt. På **a1** (11 ex.) är 7 är punsad på 3 och prickarna över Ö är närmare O än den nedre sveakronan. På **a2** (11 ex.) är 47 bredare än på a1 och a3. På **a3** (2 ex.) är prickarna över Ö närmare sveakronan än ringen på Ö. De tre varianterna kan också skiljas åt genom att se på punkten efter valör-I förhållande till den nedre sveakronan. a3 är samma som 2-2a1. Foto: a2 är hämtad från Uppsala universitets myntkabinett, databas Alvin.

a2

a3

1749

14 undersökta mynt, 1 åtsida, 1 frånsida, 1 variant

De mynt som har kunnat studeras har alla haft samma åtsida och samma frånsida.

3-4 (14 ex.). Ett litet bär på vänster sida tangerar monogrammet.

